

Przeniesienie prawa do nieruchomości bez VAT

Wyrok WSA w Bydgoszczy z 27 sierpnia 2013 r., sygn. I SA /Bd 430/13

Stan faktyczny

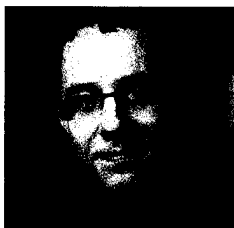
Spółka prowadzi działalność w zakresie naprawy samochodów. Dwaj udziałowcy zamierzają dokonać zmian w strukturze właścicielskiej: jeden planuje wycofać się ze spółki, natomiast drugi zamierza kontynuować prowadzenie działalności. Spółka rozważa wystąpienie udziałowca w wyniku umorzenia udziałów w zamian za wynagrodzenie, zgodnie z art. 199 Kodeksu spółek handlowych (dalej: ksh). Wspólnik ustępujący otrzyma należną część majątku w postaci nieruchomości, a kontrola nad pozostałym majątkiem przejdzie w ręce wspólnika pozostającego. Umorzenie to wiązało się będzie z koniecznością obniżenia kapitału zakładowego o wartość wynagrodzenia, które zostanie wypłacone w całości w postaci nieruchomości.

W związku z tym spółka wystąpiła o interpretację podatkową. Chodziło o odpowiedź na pytanie: Czy wypłata wynagrodzenia w postaci wydania nieruchomości za dobrowolne i odpłatne umorzenie udziałów dokonane zgodnie z art. 199 Kodeksu spółek handlowych stanowi czynność opodatkowaną w rozumieniu ustawy o podatku od towarów i usług (upty)? Spółka stanęła na stanowisku, że czynność ta nie podlega podatkowi VAT.

Dyrektor IS w Bydgoszczy w interpretacji z 7 marca 2013 r. (sygn. ITPP2/443-1544/12/RS) uznał stanowisko spółki za nieprawidłowe. Ostatecznie spółka wniosła skargę na interpretację do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy.

Rozstrzygnięcie sądu

W przypadku dobrowolnego umorzenia udziałów w zamian za przeniesienie prawa do nieruchomości spółki nie można uznać za podatnika VAT w rozumieniu art. 15 upty, gdyż przeniesienie prawa do nieruchomości nie odbywa się w ramach prowadzonej przez spółkę działalności gospodarczej. Wynagrodzenie rzeczowe w postaci przeniesienia prawa do nieruchomości za umorzone udziały nie podlega VAT.

JAN LEUENBERGER
prawnik, GWW
Woźny i Wspólnicy

Komentarz eksperta

Omawiany wyrok WSA w Bydgoszczy wpisuje się w tworzącą się, korzystną dla podatników linię orzecznictwą w tym zakresie od przełomowego wyroku NSA z 10 maja 2012 r. (sygn. I FSK 1010/11). Stwierdzono, że nabycie udziałów w celu ich umorzenia nie jest czynnością wykonywaną w ramach działalności gospodarczej, a więc nie podlega VAT. Natomiast sama zapłata (niezależnie od swojej formy – pieniężnej czy rzeczowej) w ogóle nie może stanowić czynności opodatkowanej. W związku z tym wywieziono, że nabycie udziałów w celu umorzenia w zamian za przeniesienie nieruchomości nie będzie podlegało podatkowi VAT.

Rozwinięcie przez sąd kwestii prawidłowej interpretacji art. 15 ustawy o VAT jest o tyle istotne, że stwierdzono uchybienie przepisom proceduralnym dające podstawę do uchylenia interpretacji (nieuwzględnienie orzecznictwa sądów), co pozwalałoby na pominięcie wskazania prawidłowej, zdaniem składu orzekającego, interpretacji przepisów. Częstą praktyką (na szczęście niezastosowaną przez WSA w Bydgoszczy) jest niejasne odniesienie się bądź brak odniesienia się do materialnego problemu będącego przedmiotem rozstrzygnięcia przez organ. Sąd natomiast wskazał wyraźnie, że w pełni popiera stanowisko NSA wyrażone w powołanym wyroku, tym samym dając podstawy do związania organu podatkowego swoim stanowiskiem zgodnie z art. 153 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W ocenie prawnej wyrażonej przez sąd zabrakło jedynie odpowiedzi na pytanie, czy i w jakim zakresie zastosowanie winna znaleźć korekta podatku naliczonego w związku ze zmianą przeznaczenia nieruchomości, która wchodziła w skład majątku służącego działalności gospodarczej (w przypadku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością niezwykle trudno byłoby stwierdzić istnienie innego majątku), a została przeznaczona na cele niezwiązane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Brak poruszenia tej kwestii przez sąd może skutkować wydaniem przez organ interpretacji, która ponownie zostanie zaskarżona do sądu administracyjnego. W efekcie sąd rozpoznawałby ponownie sprawę rozstrzyganą analizowanym wyrokiem z tą różnicą, że osią sporu byłby inny aspekt podatkowy.